

Preu per espectacle: 16 euros	Tots els dilluns i dimarts del mes d'abril 2008
Horari: de dimecres a dissabte a les 22 h i diumenges a les 19 h	<u>La caiguda d'Amlet (o la caiguda de l'hac)</u> de Jordi Oriol direcció de <u>Xavier Albertí</u>
Venda d'entrades a la taquilla de la sala, Caixa Catalunya i Tel-Entrada	<u>Proper Espectacle</u>
Telèfon: 902 10 12 12 www.telentrada.com	Del 7 al 25/05-2008 Venedors, d'Edoardo Erba Direcció: Carles Fernández
Sala Beckett Carrer Alegre de Dalt, 55 bis 08024 Barcelona	<u>Tallers</u> <u>Esriptura teatral</u>
Telèfon: 93 284 53 12 Fax: 93 219 79 27 info@salabeckett.cat www.salabeckett.cat	Del 22/04 al 7/05-2008 <u>Creació de personatges complexos</u> Amb Paco Zaroso
Metro: Línia 4 (Joanic) Autobusos més propers: 24, 31, 32, 39, 55, 74, 92, 114, 116	Del 30/04 al 25/06-2008 <u>Introducció a l'escriptura teatral</u> Amb David Plana
Servei de bar i cafeteria: obert els dies de funció, abans i després dels espectacles. Entrepanes fets al moment. Gaudeix de l'ambient de la Sala Beckett.	<u>Taller de dansa</u> Del 13 al 17/05-2008 <u>El cos en acció</u> Amb Tomeu Vergés
	<u>L'Obrador d'estiu</u> <u>III Seminaris Internacionals de Dramatúrgia</u> Del 7 al 13/07-2008

Sala Beckett
Obrador Internacional
de Dramatúrgia

Sala subvencionada per:

Amb la col·laboració de:

Sala Beckett
Obrador Internacional
de Dramatúrgia

27/3 - 4/5 2008

So- ter- rani

La nova
obra de
Josep M.
Benet
i Jornet

Direcció de **Xavier Albertí**
Amb **Pere Arquillué** i **Pep Cruz**

>> Del 27 de Març al 4 de Maig de 2008

Soterrani

de Josep M. Benet i Jornet

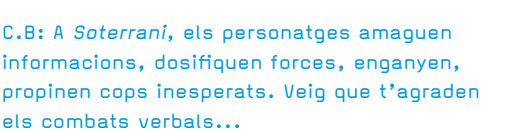
>> Fitxa artística

Text
Josep M. Benet i Jornet
Direcció
Xavier Albertí
Amb:
Pere Arquillué <p>Pep Cruz</p>
Espai escènic
Lluc Castells
Il·luminació
Xavier Albertí
Ajudant de direcció
Josep Maria Miró
Ajudant d’escenografia
Irene Martínez
Alumne de l’Institut del Teatre en pràctiques (direcció)
Adrià Aubert
Fotografia espectacle
Ferran Mateo
Disseny gràfic
Enric Jardí
Una producció de
Sala Beckett
Amb el suport de
l’Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC) i l’Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música (INAEM)
Durada
80 min.

“–Tu vas arribar on jo no he pogut, on jo no he volgut, on jo no m’he atrevit a arribar.”

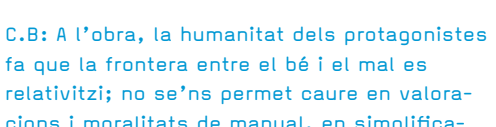
Conversa amb Josep M. Benet i Jornet

C.B: A *Soterrani*, els personatges amaguen informacions, dosifiquen forces, enganyen, propinen cops inesperats. Veig que t’agraden els combats verbals...
Josep M. Benet i Jornet: Per instint els combats verbals m’agraden, és veritat. Però de manera instintiva, no estudiada, no escollida intel·lectualment com la “millor”. Per pur instint. Shakespeare... L’inici de *Ricard III*, el discurs de Marc Antoni a *Juli Cèsar*, la manera com Iago s’apodera de la ment d’Otel·lo a l’acte tercer... M’enlluernen. Combats verbals terribles que no sembla que ho siguin. Combats on es mata l’altre sense, aparentment, ferir-lo. Són un tipus de diàlegs que valen per a totes les èpoques, em sembla. I no vull pas dir que jo, déu meu, m’inspiri en Shakespeare. Mai he estat capaç de fer-ho, encara que –a qui no- m’hauria agradat.

O l’escena crucial del segon acte entre Marta i Manelíc a *Terra baixa*, carai! Quina batalla verbal de passió desbordada tan i tan excepcional! Són models, això sí. Models densos de contingut. El domini de la tècnica s’hi barreja amb la potència del que s’hi dirimeix. Baixant a la terra, et diré que sempre m’ha agradat, doncs, almenys, muntar diàlegs que fan una cosa més senzilla que el que fan els grans mestres, plantejar un tema de conversa mínimament acceptable, però enganyador. Mostrar unes cartes al públic o al lector i que així aquest públic, a través de la manera com lí són mostrades, entenguí quines són les regles del joc. Però que sigui mentida. Que de mica en mica vagi adonant-se que sí, que les

cartes són les que ha vist, però que no les ha enteses, que darrera la traquil·lilitat d’una història més o menys banal –un possible adulteri, per exemple- s’hi amaga una realitat que no hi té absolutament res a veure, i que, –tant de bo-, hauria d’atrapar desprevingut el lector o l’espectador. Recordo que ja vaig intentar-ho, sense haver-ho racionalitzat gaire, a *Berenàveu a les fosques*, i de manera molt conscient, a *Revolta de bruixes*. I molt més a obres posteriors.

C.B: A l’obra, la humanitat dels protagonistes fa que la frontera entre el bé i el mal es relativitzi; no se’ns permet caure en valoracions i moralitats de manual, en simplificacions de cap mena. Els titulars dels diaris no serveixen. La part fosca de cadascú puja a la superfície. Com valores aquesta idea?

J.M.B.): Carai, expliques l’obra exactament tal com la vaig pensar. És veritat tot el que dius que vaig intentar, no gens el que vaig aconseguir. Ja ho crec que volia parlar de l’horror fred del nostre temps (o de tots els temps???)! Però no volia fer-ho de manera directa, fa temps que evito parlar de manera directa. En tot cas a mi m’agrada explicar, no pas ben bé el que passa, sinó per què passa, com passa, què fa que passi amb tanta innocent tranquil·lilitat. I al mateix temps celebro no ser, en el fons, capaç de jutgar l’horror. Seria tenir massa barra. No hi tinc dret. Perquè jo el duc damunt meu, l’horror. Oi? I amb quina autoritat puc pretendre ser, sense deixar d’horroritzar-me, la persona que jutgi? Si en realitat mereixo ser jutjat!!! Però bé ho he de fer! Malgrat TOT! La barrera difusa entre el bé i el mal, dius. I tens raó. Res d’humà m’és aliè, deia aquell. Ni el mal. El duem a sobre, tots. I no ho hem d’oblidar. Quan lluítem contra el mal, i hem de fer-ho, no podem mai deixar de banda que no som innocents, que nosaltres també som el mal. No tenim dret a mirar per damunt de l’espatlla del pitjor dels botxins. Tenim dret a matar-lo, no tenim més remei que intentar matar-lo però, mentre ho fem, hem de tenir present que és el nostre germà, el nostre mirall.

Josep M. Benet i Jornet (Barcelona, 1940) És autor de 46 obres teatrals, entre d’altres: *Una vella, coneguda olor*; *Berenàveu a les fosques*; *La desaparició de Wendy*; *Revolta de bruixes*; *Descripció d’un paisatge*; *El manuscrit d’Ali Bei*; *Desig*; *Fugaç*; *E.R*; *Testament*; *El gos del tinent*; *Olors*; *L’habitació del nen*, o *Salamandra*. Considerat un dels escriptors teatrals més importants del nostre país, ha estat guardonat, entre molts altres premis, amb el Nacional d’Arts Escèniques (Generalitat de Catalunya) i el Nacional de Literatura Dramàtica (Ministerio de Cultura). La seva obra s’ha traduït, publicat i/o estrenat a diverses llengües d’arreu d’Europa.

El llenguatge, sobre l’escenari, no crea realitats, crea activitats. Les realitats, les que tenen a veure amb l’escenari, són d’ordre enciclopèdic: tal obra es va estrenar tal dia a tal lloc amb el següent repartiment... Més enllà d’això el teatre del nostre temps se sap prou segrestat per les seves pròpies convencions i modismes estilístics legitimats pel que hem anat fent i veient sobre els escenaris.

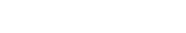
De tota manera, els dramaturgs segueixen necessitant crear presents i fer funcionals (estructurar, concertar o desconcertar) les seves obres.

Una part important del teatre contemporani ha anat a buscar les seves arrels dramàtiques en el seu passat més remot, el de la tragèdia grega, per sentir-se confortable en el seu camí de recerca de noves funcions expressives del llenguatge –que diria Pasolini–, o sigui, per articular una matèria dramàtica des d’una tècnica narrativa.

A mi, cada vegada que llegeixo *Soterrani*, de Josep M. Benet i Jornet, em vénen al cap els diàlegs de Plató, la seva aparent forma dialògica, les aparents funcions protagonistes i antagonistes, l’articulació obsessiva d’un temps present tot i que tots els fets importants ja han succeït, la sensació que els protagonistes viuen tancats dins un temps interior, aïllat, no confrontable tot i que s’obsessionin a crear presents, les necessitats moralitzadores –òbviament de morals ambigües–, de cauterització, pedagògiques, amb una enorme necessitat de crear llenguatge i funcions expressives, en definitiva, de crear una teatralitat que se’n fum, de la realitat i que crea moltes activitats, especialment d’ordre mental, filosòfic.

És clar que llegir *Soterrani* també em crea un significatiu mal d’estómac, i us asseguro que estic prou avesat a deixar que els fets, els personatges, les situacions ressonin lliurement per evocar imatges de tota mena, gens coaccionades per la immediatesa del seu significat literal, però tot i saber que l’obra explora alguns rars camins d’aquesta activitat interhumana que anomenem amor, la força de les seves imatges, la força del seu llenguatge m’atueix com m’ha passat poques vegades llegint un text teatral –potser amb alguna obra de la Sarah Kane o d’Eduard Bond–.

Crec que a *Soterrani* hi trobareu la saviesa d’un dramaturg que n’ha vist de tots colors, que té un poderosíssim ofici per fer-nos anar allà on vol i, sobre tot, l’honestedat per seguir inventant un teatre –el seu teatre– sense traïr el difícil compromís que exigeixen els dies que corren.

Xavier Albertí